

MOLNA

1989

március 15

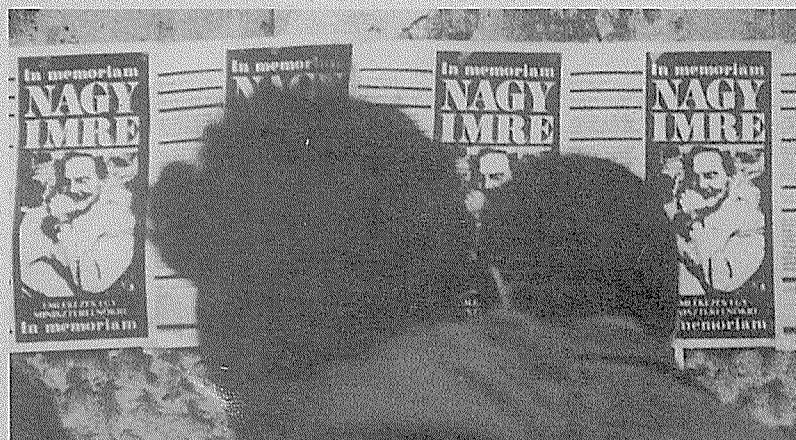
Budapest

*Budapesti tudósítónktól
Ara-Kovács Attila*

Ó, hol vannak már azok az egykori tüntetések, ahol — a többszörösen többségi rendőrkordonok szorításában — csupa jó ismerős és közeli barát kockáztatott meg egy-egy gumibotot, vagy esetleg állásának azonnali elvesztését. Nem, 1988. június 27-i erdélyi tüntetés méltó párjaként ma, március 15-én a *nemzet* vonult ki az utcára. Százötvenezer ember, s csak töredékük a hivatalosság képviselőjében.

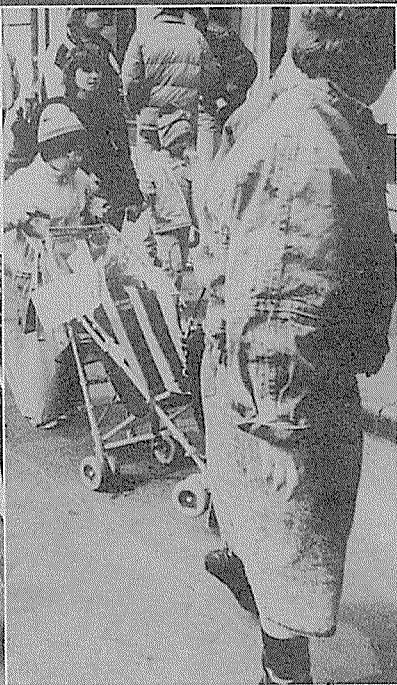
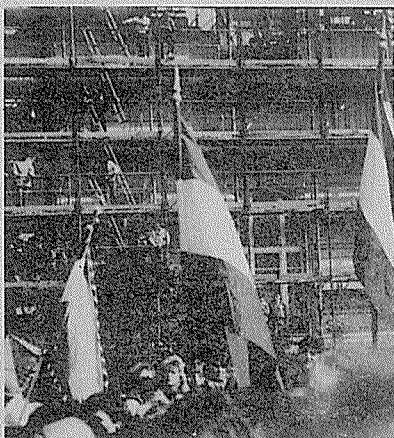
A félelem — bizonyos fokig — azért jelen volt. Már hetekkel korábban megalapozott hírek szállingóztak arról, hogy az újfasiszták titokban szervezett pártja, a München Ferenc Társaság, s annak fegyveres „magánhadserége”, az úgynevezett Munkásőrség pucssra készül. Száznegyvenezer fegyvert osztott ki a hatalom e társaság tagjai között. A gyanút már-már bizonyossággá fokozta, hogy néhány nappal a tervezett puccs előtt az USA budapesti nagykövete ellátogatott a Munkásőrség főhadiszállására jelezve a testületnek a világ aggódo és rosszalló figyelmét.

Talán a népakarat, talán épp a világ-
nak ez a szokatlanul intenzív figyelme azonban ma kiváló rendezőelvnek bizonyult. Minden kifogástalanul folyt le, minden a nemzeti egyetértés szellemében és céljainak megfelelően

„Az még nem demokrácia
amikor a képviselők arról
szavaznak hogy koronás
vagy nem koronás címer
lesz-e.”

Kis János

öltött formát. A tüntetés fél tizenkettőkor vette kezdetét a Petőfi szobornál. Vig Károly emlékezett elmúlt hasonló ünnepekre, majd Mécs Imre beszéde ragadta magával az ott levők ekkorra már több tízezres seregét, megadva ezzel egycsapásra az egész nap ünnepi alaptónusát. Szavaiban végérvényesen egymás mellé került és összefonódott az a két esemény, mely újkori történelmünk alapélményévé vált, s melyek nemzeti létünk és európai hovatartozásunk kizárólagos garanciái: 1848 és 1956. Itt hangzott fel először az a követelés is, mely még többször vissza-visszatért a tüntetés folyamán, mindig a legnagyobb egyetértésre találva: a Munkásőrség feloszlításának követelése!

A tüntetés innen a Magyar Televízió épületéhez vonult, jelképesen lefoglalva azt a magyar nemzet részére. Az odaseregülő tömeg impozáns látványt nyújtott a televízió helikopterében ülő fellevevőstáb számára; tömött sorok vonultak a Duna-rakparton, éppúgy mint az Apáczai Csere, a Vári, a Nádor és az Október 6-a utcán át a Szabadság tér felé. Kibomoltak a transzparensek és megjelentek a szervezetek jelenlétét jelző transzparensek és zászlók is, így pd. a Magyar-Zsidó Kulturális Egyesület, a Romania Libera stb.

kommunista politika, azaz
a nép nevében, a nép ellenében!

Kommunizmus =
rendőrállam

Negyven év elég volt!

Iván, nincs honvágyad?

PETŐFIDESZ

Igazságot '56-nak

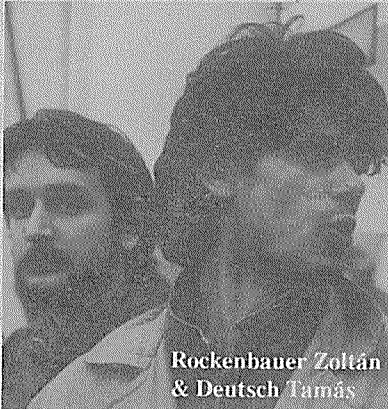
1945 – 1989

Ennyi volt (elég volt)!

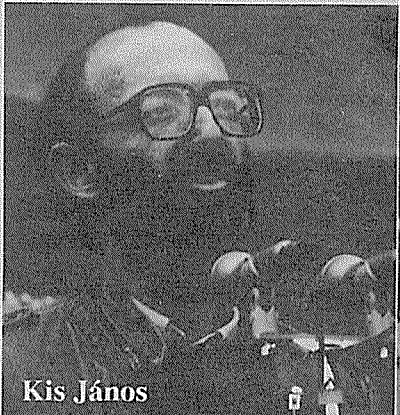
Kádár János azt üzenté
elfogyott a regimentje

Még egyszer azt üzenté

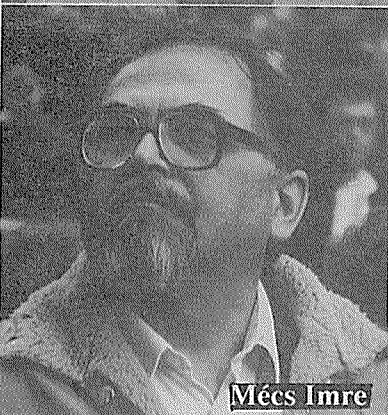
A FIDESZ jelszavai

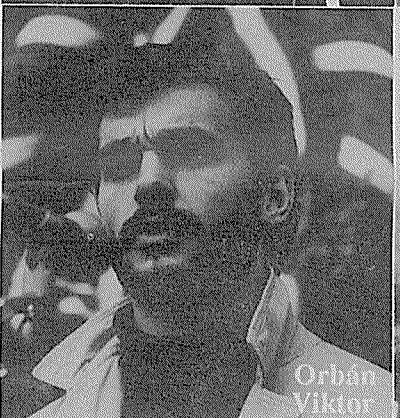
Rockenbauer Zoltán
& Deutsch Tamás

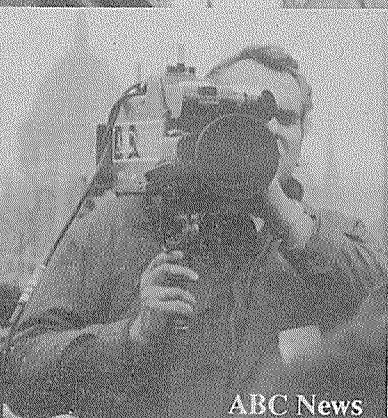
Kis János

Mecs Imre

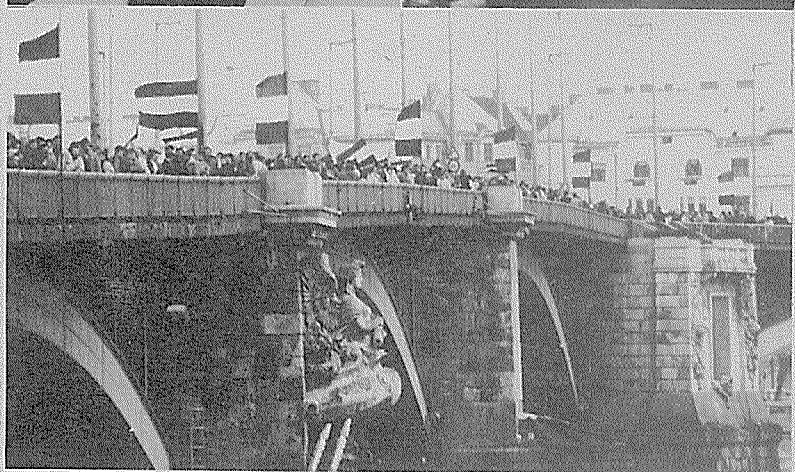
Orbán
Viktor

ABC News

Fotók: Krizsán Árpád

Igazságot 1956-nak, tisztességet a forradalom mártírjainak.
Nyilvánítsák nemzeti ünnepé október 23-át.

Mit kíván a magyar nemzet. 12. pont.

Itt látszott meg igazán, hogy *mindenki* ott van a tüntetők sorában. Többsége azoknak is, akik a korábbi kommunista megemlékezésen is részt vettek; aztán a diplomáciai testület nem egy tagja. Feltűntek a nyugati szociáldemokrata pártok képviselői is; a paneurópai Radikális Párt hangos olaszai a nemrég alapított Magyar Anarchista Párt könnyen számbavehető, ifjanc képviselőit licitálták túl protestáló szorgalmukban. S ha jól meggondolom, vagy kétszáz újságíró is számbavehettek a jelenlevők; a szkeptikus – s a rágalmakban már ma is roppantúl glasznosztizista – TASZSZ-ügynököktől, a lelkes ABC News-ig.

Cserhalmy György színművész felolvasta az új *Tizenkét Pontot*, mely demokratikus Magyarországot köve-

tel (teljes szöveg a 12. oldalon). Csengey Dénes, az MDF képviselőjében visszautasította a, főképp a politikai rendőrség és az újfasiszták által kolportált rémhíreket, melyek szerint „a csöcselék szétveri majd a tévét”. „A televízióra nagyon fogunk vigyázni – mondotta –, mert az a mienk!” A tüntetés átvonult a Parlamenthez, s az ünnepségsorozat itt érte el tetőpontját. 1956 október 25-én ekkora tömeget nem látott a tér, s ez különös nyomatékot és szárnyalást adott az elmondott gondolatoknak és szavaknak. Egyperces csönddel emlékeztek meg a kétszáz áldozatról, aki itt, 1956. október 25-én életét vesztette. Orbán Viktor, FIDESZ-alpító aktivista természetesen '56-ra emlékeztetett, de olyan hitelességgel, melyet kizárólag az *ötvenhat után születettek*

mondhatnak magukénak. A diktatúrába beleszületettek rendíthetetlen-ségének *eredendő tisztasága* március és október hőfokára emelte 1989-et is. Kis Jánosnak – az SZDSZ egyik vezetőjének – már csak a végkövetkeztetés levonására kellett vállalkoznia: a tömeg előtapasztalatoktól közel sem mentes helyeslése közepette. Következett a Batthyány-Nagy Imre örökmécses megkoszorúzása. Majd az ezrek átvonultak Budára, s a Bem szobornál felolvasták a Kelet-európai szabad és demokratikus szervezetek üdvözlését, a Solidarnosc-ét, a Charta '77-ét, a Romania Liberă-ét és az Északi nemzeti demokraták köszöntő táviratát. A március 15-i demonstráció napi eseményei a Kölcsey szobornál lezárultak. Este fél hétkor az Akadémia előtt, a FIDESZ szervezésében fátyol felvonulás indult a várba, ahol a különböző csoportok csatlakoztak az MDF ott megrendezett eseményszáró naggyűléséhez.

A Magyar Televízió, a nap folyamán bő és reprezentatív válogatást adott közre a budapesti és az ország különböző pontján zajló eseményekről. Győriben Pozsgay Imre államminiszter beszédéből mutattak részletet, s a nézők figyelmét nem kerülhette el a hallgatóság első sorából magasra emelt, orosznyelvű transzparens, melyen ugyanaz volt olvasható – Russzki damoj! –, mint amit magyar verzióban, a nap folyamán oly gyakran lehetett hallani Budapest utcáin: Russzki, haza!

A késő esti tévéadásokban, a demokratikus ellenzék részéről Csengey Dénes (MDF) és Deutsch Tamás

(FIDESZ) számolt be az eseményekről Andics Jenővel, az MSZMP funkcionáriusával kettőjük között. Deutsch és Csengey egyértelműsítették, a Kommunizmusnak csak akkor van helyük eme, immáron a többség által hitelesített *nemzeti közmegegyezésben* és minden további márciusi *közös ünneplésben*, ha az október 23-át közös ünneplésére is vállalkozik majd. Andics megadóan próbált semmitmondani, miként egy pátriárka, akinek – köztudomásúan – elérkezett „alkonya”. Később még Tamás Gáspár Miklós (SZDSZ), Für Lajos (MDF) és Barabás János (MSZMP) vitakozott a tévében, s ekkor ismertették az új Tizenkét Pontot, melynek hivatalos közzététele a mostani március egyik fő követeleése volt.

1989. március 15-én az ország arra ébredt, hogy eltűntek a vörös zászlók. Nem kis elégtétel ez, de igazi ünnep még várat magára. Azonban ma már sokkal jobban tudjuk, hogy mire várunk, mint valaha. És ez nem kevés.

„A televízióra nagyon fogunk vigyázni, mert az a mienk!”

Csengey Dénes

